

[J. Oskar Andersen.]

saadan Art, at det nok skulde føre til Sejr, og han udtalte, at han ikke var bange for at gaa ud i en Skolekamp for det. Naar man anslaaer en saadan Tone, er det ganske naturligt, at man hos dem, der staaer kritisk over for Lovforslaget, fremkalder lignende Toner. Naa, vi kender jo den højtærede Undervisningsminister! Efterhaanden forsvandt han i lyriske Udtalelser, saaledes at det blev en endogsaa meget charmerende lang Tale, som greb og interesserede de fleste, idet den drejede sig om alt muligt mellem Himmel og Jord, saaledes som det sædvanligt gaar, naar den højtærede Undervisningsminister har Ordet.

Den højtærede Minister kom ogsaa ind paa at tale om det kirkelige Udvalg. Dette ligger ganske uden for denne Forhandling, og desuden foreligger der endnu ikke fra dette Udvalgs Side noget som helst for Almenheden, saaledes at man kan paaberaabe sig, hvordan det socialdemokratiske Parti stiller sig over for Spørgsmaalet om et nyt Forhold mellem Stat og Kirke og navnlig om Kirkens Selvstændiggørelse. Jeg skal ikke komme ind paa dette Spørgsmaal, det vedrører ikke Sagen.

Under den højtærede Undervisningsministers lange Tale tænkte jeg, at der ikke var Spor af Grund for mig til at tage Ordet, da det hele løb ud i et af de sædvanlige interessante Foredrag, som ikke har meget med Saglighed at gøre. Men saa til sidst strammede den højtærede Undervisningsminister sig op og blev uhyre bister og udtalte, at hvis der var Tale om at gaa ud til en Kirkekamp, skulde man nok vide, hvad det var: det var kun krampagtige Forsøg paa at rejse en Kirke- og Skolekamp!

Jeg tror imidlertid, Ministeren skal lægge sig de tilstedeværende Betæneligheder noget mere paa Sinde, saaledes som Stemningen i Virkeligheden er i Øjeblikket i store Dele af det danske Kirkefolk — det drejer sig ikke om Enkeltheder i dette Lovforslag; jeg indrømmer, at Ministeren loyalt har optaget de Forslag vedrørende Religionsundervisningen, som er i Overensstemmelse med, hvad det kirkepolitiske Udvalg foreslog.

Men efter at man havde gennemført Tilsynsloven paa en Maade, som jeg vedblivende maa fastholde var en brutal Maade over for vort Parti, fremkom Skolebogsbetænkningen. Jeg havde Lejlighed til at udtale mig om denne Skolebogsbetænkning Indhold under Finanslovbehandlingen, men dengang kendte jeg endnu ikke dens Ordlyd; jeg udtalte mig paa Grundlag af Referater

af, hvordan man stillede sig, navnlig ogsaa min Kollega i det teologiske Fakultet Professor Bentzen. Jeg har jo ikke mange Haar tilbage paa Hovedet, men jeg maa sige, at da jeg læste Betænkningen, rejste de sig uvilkaarligt, da jeg saa, hvordan man er gaaet frem i dette Udvalg, og her maa jeg i høj Grad bebrejde den højtærede Undervisningsminister, at man sammensætter et Udvalg, der skal behandle en saadan Sag, paa en saa ensidig Maade, og jeg maa beklage, at dette Udvalg fremsætter sine Tanker paa en saa ensidig Maade.

Jeg skal blot nævne et Forslag som dette, at man skal lære de mindste Børn i Børneskolen Religion efter visse videnskabelige Principper, som jeg ikke giver en sur Sild for i Børneskolen, det maa jeg ærlig talt sige . . . (*Vilhelm Rasmussen*: Skal det da være forkert?) . . . Nej, det skal ikke være forkert, men der er stor Forskel paa at sige, at det skal være forkert, og saa at bilde sig ind, at man kan undervise Børn i den Alder i Bibelkritik og den Slags Ting. Jeg forsikrer det ærede Medlem, som afbrød mig, at hvis man virkelig kan bringe Studenter med de Forudsætninger, de har, en Forstaaelse af, hvad de kritisk metodiske Undersøgelser gaar ud paa, maa man være glad. Det er ikke med dem alle sammen, det lykkes! Men at drive den Slags Undervisning i Børneskolen er fuldstændig hen i Vejret.

Jeg mener, at man maa forstaa, at der er en vis Uro til Stede, og derfor forekommer det mig, at det er meget besynderligt, at man ved en Drøftelse af et Lovforslag som dette i Stedet for at spørge paa en sindig og rolig Maade, om vi ikke kunde forhandle os til Rette om visse Spørgsmaal, falder over Det konservative Parti paa en saadan Maade og raaber op om Krig og i det hele taget er saa højt oppe, som den højtærede Minister her var.

Jeg vil haabe, at der i det Udvalg, der bliver nedsat, virkelig bliver Tid til Arbejdet og Forhandlingsevne og -lyst fra de forskellige Sider, saaledes at vi ikke skal rippe op i alt dette, selv om det maa ske kan være meget interessant for Pressen og interessant at komme ud til den store Verden med. Hvis man virkelig er optaget af, at der skal komme Resultater og Fremskridt paa Skolevæsenets Omraade og vil vente sig Resultater ikke blot i dette høje Ting, men i hele Rigsdagen, saa vil det være rimeligt og sømmeligt, at man rækker en Haand ud og siger: Vi er villige til Forhandling ogsaa fra den Side, som Ministeriet repræsenterer.